

Torsdagen den 26 oktober

Kl. 12.00–12.01
14.00–15.15

§ 1 Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Proposition
2017/18:35 till justitieutskottet

§ 2 Redovisning av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2016

Finansutskottets betänkande 2017/18:FiU6
Redovisning av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2016 (skr. 2016/17:130)
föredrogs.

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 4.)

§ 3 Regelförenkling för sjöfarten

Trafikutskottets betänkande 2017/18:TU3
Regelförenkling för sjöfarten (prop. 2016/17:205)
föredrogs.

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 4.)

§ 4 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

FiU6 Redovisning av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2016
Kammaren biföll utskottets förslag.

TU3 Regelförenkling för sjöfarten
Kammaren biföll utskottets förslag.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 12.01 på förslag av andre vice talmannen att ajournera sammanträdet till kl. 14.00, då frågestunden skulle börja.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 14.00.

Frågestund

§ 5 Frågestund

Anf. 1 TREDJE VICE TALMANNEN:

Det är dags för frågestund. En fråga ska vara av övergripande och allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom statsrådets ansvarsområde och rör dennes tjänsteutövning.

Jag vill hälsa statsråden välkomna. Frågor besvaras av statsrådet Ibrahim Baylan, justitie- och migrationsminister Morgan Johansson, statsrådet Åsa Regnér och statsrådet Tomas Eneroth. Statsrådet Ibrahim Baylan besvarar såväl allmänpolitiska frågor som frågor inom sitt eget ansvarsområde.

Flygskatten

Anf. 2 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Flygskatten är inte en miljöåtgärd utan en skatt på resande som slår mot tillgänglighet i hela landet och i förlängningen mot jobb och tillväxt. Flera tunga remissinstanser, liksom Sveriges riksdag, har flera gånger avrått från det här förslaget, och riksdagen har till och med sagt nej.

Konsekvenserna blir, precis som i andra länder där detta har prövats, att flyglinjer läggs ned och flygbolag flyttar både sin verksamhet och utsläppen någon annanstans. Moderaterna har föreslagit styrmedel för att byta ut bränslet i flygplanets tank snarare än att straffa ut resandet.

Jag vill fråga infrastrukturministern hur han som nytillträtt statsråd kan försvara att nu i budgeten gå vidare med en flygskatt trots att remissinstanserna och riksdagen är emot och att den bedömda miljönyttan är marginell men skadan på jobb och tillväxt stor.

Anf. 3 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack för frågan, Jessica Rosencrantz! Regeringens uppfattning om flygskatten är ju väl bekant. Vi tycker att flyget precis som alla andra transportslag ska vara med och bära sina kostnader. När man kör bil, åker lastbil eller till och med åker båt eller tåg är man med och betalar för den miljöbelastning man bidrar till. Det gäller inte för flyget i dag. Det är väl rimligt att flyget också ska ta sin del av bördan och bidra till den omställning som är nödvändig.

Regeringen delar uppfattningen att det är viktigt att också hitta modeller för att byta bränsle. Vi investerar väldigt mycket pengar för att hitta en

fungerande modell och göra det bränslebyte som fordonssektorn redan har gjort.

Jag tror att Moderaterna överdriver konsekvenserna. Det hör oppositionen till. Jag tror snarare att många uppskattar att Sverige återigen är världsledande när det gäller att möta klimatutmaningen och våga gå före där andra sedan kommer att följa efter.

Anf. 4 JESSICA ROSENCRANTZ (M):

Fru talman! Tack för svaret, statsrådet! Att införa en flygskatt för att sedan i budgeten ge bidrag till vissa flygplatser i Norrland är orimligt. Flyget och tillgängligheten är avgörande för människor och företag i hela Sverige – också i Kalmar och Karlstad eller andra delar av landet. Flygskatten blir en straffskatt på resande och inte en miljöåtgärd.

Vill statsrådet verkligen införa en skatt som är så dålig att den måste följas av bidrag till vissa flygplatser, och varför ger man bidrag bara till Norrland och Gotland och inte till övriga Sverige?

Anf. 5 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag har inga bekymmer med att vi stärker de regionala flygplatser som finns, och jag tycker att det är underligt om Moderaterna är motståndare till detta.

Man får välja linje i klimatpolitiken. Moderaterna gick fram med förslag på trängselskatt på tåg men motsätter sig å andra sidan flygskattens införande. Ska vi ha någon trovärdighet i klimatpolitiken måste vi inse att vi måste fundera över resandet och premiera det som är klimatmässigt bra – tågresande och sjöfart – och se till tvinga flyget till omställning.

Utsatta kvinnors möjlighet att beviljas kontaktförbud

Anf. 6 ADAM MARTTINEN (SD):

Fru talman! Min fråga går till justitieminister Morgan Johansson. I början av veckan gjorde Aftonbladet en granskning av samhällets stöd till utsatta kvinnor som drabbats av återkommande hot, våld, förföljelse och trakasserier. Det visade sig att ca 70 procent av dem som ansöker om kontaktförbud får avslag på sin ansökan. För att förstå att det här är ett problem behöver man bara läsa om alla de fall där kvinnor har ansökt om ett kontaktförbud, fått avslag och sedan mördats av sin förföljare.

Sverigedemokraterna har ganska många förslag som rör just sådana här situationer, men jag ska konkretisera min fråga: Varför vill inte regeringen göra det enklare för kvinnor att få ett kontaktförbud utfärdat, och varför vill regeringen ha kvar böter på straffskalan för den som bryter mot ett kontaktförbud?

Anf. 7 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Vi genomför just nu väldigt stora satsningar på brottsbekämpning generellt sett men också särskilda insatser när det gäller hur poliser och åklagare jobbar med en rad ärenden. En del av de ärendena handlar just om sexuella övergrepp och om mäns våld mot kvinnor generellt

sett. Det finns bland annat ett krav på återrapportering från polisen i förhållande till regeringen där Polismyndigheten ska redovisa hur man jobbar med dessa ärenden.

När det gäller kontaktförbudet har vi haft en utredning som har tittat på det. Vi har ett ganska snårigt system med tre olika nivåer på detta. En sak som vi särskilt vill utveckla är möjligheten att använda elektronisk övervakning av dem som beslås med ett kontaktförbud, det vill säga fotboja för att se till att förbudet faktiskt efterföljs. Ett sådant förslag kommer jag att komma till riksdagen med inom kort. Vi är i slutskedet av beredningen av det.

Anf. 8 ADAM MARTTINEN (SD):

Fru talman! Det räcker inte. Regeringen har aktivt motarbetat Sverigedemokraternas förslag. Det gör man för att det finns ett ideologiskt motiverat motstånd mot att bejaka ett brottsofferperspektiv. Röstar man på Sverigedemokraterna kommer man att få se betydligt tuffare påföljder för de gärningsmän som förföljer och trakasserar kvinnor och inskränker deras frihet.

Vi förstår att det finns ett värde i att använda mer omfattande frihetsberövande åtgärder. Det värdet utmäts ur ett brottsofferperspektiv. Det är där, fru talman, som Sverigedemokraterna och regeringen återkommande verkar ha lite olika uppfattningar.

Anf. 9 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är naturligtvis fullständigt fel. Det är snarare tvärtom. Ingen regering har gjort mer, skulle jag vilja säga, just för att bejaka brottsofferperspektivet. Brottsofferjourerna har mer resurser att röra sig med än vad de någonsin har haft. Vi har anslagit mer resurser till kvinnojourerna än vad någon tidigare regering har gjort. Vi utvecklar lagstiftningen – jag nämnde precis elektronisk övervakning av dem som har fått kontaktförbud.

Vi kommer också att gå till riksdagen med ytterligare förslag som skärper lagstiftningen i det här avseendet. Redan före jul kommer vi att kunna gå med en remiss till Lagrådet om en samtyckeslagstiftning när det gäller sexualbrotten.

(Applåder)

Tillämpningen av LSS

Anf. 10 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L):

Fru talman! Förra veckan var jag i Habo och besökte Wendela och hennes familj. Wendela är elva år och har en ovanlig sjukdom, CCHS, som gör att hon inte kan andas själv. Tidigare har hon haft personlig assistans dygnet runt för att få hjälp med andningen och sin respirator. Om respiratorn slutar fungera dör Wendela. När det var dags för omprövning blev beskedet att andning numera inte anses vara ett grundläggande behov.

När lagen antogs i denna kammare var inte tanken att lagen skulle tolkas på detta sätt. Nu undrar jag: När tänker statsrådet Regnér se till att lagen skrivs om så att den kan tillämpas som tanken var när den skrevs?

Anf. 11 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Tack, ledamoten, för frågan! Det som har skett under senare tid är att flera vägledande domar har fallit gentemot lagstiftningen om stöd och service och personlig assistans och assistansersättningen.

Lagen har stiftats i den här kammaren, och om tvister uppstår ska rättsväsendet enligt vår grundlag ta hand om det och sedan ska resultatet av det tolkas och genomföras av myndigheter och inte av oss politiker.

Däremot kan politiker be om en översyn av effekter av de här domarna. Och det har jag gjort. Det gjorde jag redan i slutet av förra året. Och inom kort kommer jag att få ett underlag för att se vad man kan göra.

Under tiden måste dock kommuner och landsting träda in här. Man ska inte lämna personer som har stora behov i sticket. Det är väldigt viktigt.

Anf. 12 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L):

Fru talman! Jag tackar för svaret.

Vi vet att många får sina personliga assistanser indragna nu. Följden blir ett begränsat liv. Och i värsta fall leder det till döden.

Precis som statsrådet säger får många kommuner ta kostnader. Man beräknar att ungefär 1 ½ miljard kommer att lastas över på kommuner från staten.

Anser statsrådet att det är rimligt?

Anf. 13 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Jag tycker att det är rimligt att domstolar tolkar lagen. Det är också rimligt att myndigheter genomför det som står i lagen. Det vi behöver se över är konsekvenserna för individerna.

Är det på det sättet att man behöver omfattande sjukvård är det en fråga för sjukvården. Det de här domarna säger är att i de fall det gäller är man inte berättigad till just assistansersättning. Men många av de här personerna har väldigt stora behov, och de ska vi tillgodose.

Meråkerbanan

Anf. 14 PER ÅSLING (C):

Fru talman! Jag vill vända mig till statsrådet Tomas Eneroth. Min fråga gäller Meråkerbanan, järnvägen mellan Storlien och Trondheim.

Den norska nytillsatta regeringen, bestående av Høyre och Fremskrittspartiet, har i budgeten för nästkommande år tagit bort en satsning på just den järnvägssträckan, som är angelägen ur både ett svenskt och ett norskt perspektiv.

Dåvarande infrastrukturministern, centerpartisten Åsa Torstensson, och hennes norska kollega, Liv Signe Naversete, gav respektive ansvarig myndighet, för svensk del Banverket, i uppdrag att se över förbindelserna mellan länderna. Det har resulterat i en norsk satsning.

Min fråga är: Vilka åtgärder är statsrådet Tomas Eneroth beredd att vidta för att stötta den norska regeringen?

Anf. 15 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag vet inte om jag ska vidta några åtgärder för att stötta den norska regeringen, särskilt inte eftersom den består av Høyre och

Fremskrittspartiet, som likt sina svenska kollegor kanske inte alltid prioriterar järnvägssatsningar.

Jag tycker att det är viktigt att vi hittar ett sätt att fullfölja den överenskommelse som har funnits tidigare. Jag noterar att Per Åsling, Saila Quicklund, som var på mig om detta tidigare, och övriga ledamöter i Jämtland är starkt engagerade i detta.

Min ambition är att ta kontakt med den nya norska regeringen nu när den har kommit på plats och föra en dialog om detta. Det är viktigt för både Norge och Sverige och för vårt samarbete över gränserna.

Anf. 16 PER ÅSLING (C):

Fru talman! Jag vill tacka för svaret. Jag beklagar att jag när tiden var slut och den röda lampan blinkade gjorde en felsägning. Men statsrådet förstod innebörden i min fråga.

Precis som jag sa är det en både svensk och norsk angelägenhet. Det är oerhört angeläget att regeringen ligger på sin norska motsvarighet.

Sverige har en bra järnväg fram till Storlien. Låt oss kunna nyttja den ända ned till Trondheim!

Anf. 17 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag delar uppfattningen att det är viktigt att vi stärker våra gränsförbindelser på många olika sätt. Det gäller hela den nationella planen från Trafikverket som nu är ute på remiss. Vi ska göra rätt investeringar på den svenska sidan, men vi ska också säkerställa bra kontakter för de anslutningar som finns – oavsett om det gäller Danmark, Norge eller Finland.

För mig är det en given fråga bland många att ta upp när jag så småningom möter min norska kollega.

Skyddet för kvinnor som utsätts för sexuella trakasserier

Anf. 18 GUSTAF LANTZ (S):

Fru talman! Metoo-kampanjen sveper över världen och Sverige. Det som det ofta talats tyst om kommer nu fram i ljuset. Kvinnor överallt berättar nu om hur de har råkat ut för sexuella övergrepp och trakasserier. Det blir smärtsamt tydligt att det normala inte är att vara fredad utan utsatt.

Kraften i kampanjen har redan lett till att män i mediebranschen har fått lämna sina jobb. Men kraven på förändring kommer inte att stanna där.

Jag vill därför fråga justitieminister Morgan Johansson vad regeringen tänker göra för att stärka skyddet för kvinnor som utsätts för sexuella övergrepp och trakasserier.

Anf. 19 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Först av allt vill jag säga att det är fantastiskt bra att det här kommer upp till ytan, så att vi kan föra en öppen diskussion om det.

Så gott som alla flickor och kvinnor verkar ha de här erfarenheterna – övergrepp, trakasserier och ofredanden. Och så gott som alla män vet om eller har vetat om att det förekommer. Även om vi inte alla är förövre är det ändå en stor grupp som har vetat om det men inte ingripit.

Det faller alltså på oss alla att försöka lösa det här tillsammans. Sanningen är den att om mäns våld mot kvinnor ska upphöra är det männen som måste förändras. Så enkelt är det.

De som står för övergreppen ska naturligtvis anmälas och lagföras för det. De som inte står för övergreppen men som ser dem måste ha civilkurage nog att ingripa.

Det måste också finnas en stark lagstiftning i botten. Jag nämnde tidigare sexualbrottslagstiftningen som vi nu reformerar och stärker ytterligare.

(Applåder)

Anf. 20 GUSTAF LANTZ (S):

Fru talman! Tack för svaret, justitieministern!

När det gäller lagstiftningen är det något som måste komma nu. Det får inte stanna vid bara en givande diskussion som många deltar i, i hela Sverige, på nätet och vid kaffebord. Det måste följas av konkreta åtgärder för att förbättra situationen för de personer som råkar ut för det här.

Det skulle vara spännande att få höra lite mer om hur regeringen tänker när det gäller det.

Anf. 21 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Vi har redan gått till riksdagen med förslag för att förstärka lagstiftningen i fråga om trakasserier på nätet, alltså särskilda åtgärder mot näthat. Till exempel blir det särskilt kriminaliserat att lägga ut kränkande bilder på nätet. Vi har gjort ett antal andra förändringar också.

Reformeringen av sexualbrottslagstiftningen, som det kommer en lagrådsremiss om nu före jul och därefter en proposition och ikraftträdande nästa år, utgår från samtyckesperspektivet. Det som inte är frivilligt är ett övergrepp. Det är ett väldigt viktigt budskap som ska sitta i ryggmärgen på alla.

Anmälningsbenägenheten vid sexuella trakasserier

Anf. 22 CAROLINE SZYBER (KD):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Åsa Regnér.

Metoo-kampanjen är viktig. Jag blir bedrövad över hur många som har drabbats och hur vanligt det är överallt. Men jag kände en sådan kraft i söndags när jag såg alla manifestationer runt om i landet.

Tarana Burke som startade kampanjen satte också ord på det som är viktigt: förståelse och empati. Då får vi fler som orkar berätta och anmäla.

Jag blev därför bedrövad när jag såg en debatt mellan statsrådet och min partiledare, Ebba Busch Thor, i *Agenda* i söndags. Statsrådet pratade mer om vårdnadsbidrag än om hur vi ska markera mot sexuella trakasserier.

Min fråga till statsrådet, som inte besvarades i *Agenda* i söndags, är: Vad gör staten för att fler ska våga anmäla och för att dessa anmälningar ska prioriteras och utredas?

Anf. 23 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Tack för frågan, ledamoten!

Jämställdhetspolitik handlar om att förändra maktförhållanden mellan kvinnor och män. Metoo-kampanjen har visat att det fortfarande ligger väldigt mycket makt hos män som också utnyttjar kvinnor genom att de känner att de har den makten.

Då måste vi göra någonting åt det förhållandet. Det jag påpekade i det nämnda programmet var att om man ifrågasätter abortlagstiftning och inför vårdnadsbidrag står man inte på de kvinnornas sida – som jag ser det.

Regeringen gör mycket. Justitieministern har just redogjort för flera saker: samtyckesreglering och ny lagstiftning när det gäller nättrakkasserier. I dag har jag också utsett chefen för en myndighet som ska se till att det som jämställdhetspolitiken beslutar om också ska genomföras, så att människors liv förändras. Jag uppfattar nämligen att det som efterfrågas är resultat, och vi har haft för dålig koll på det.

Anf. 24 CAROLINE SZYBER (KD):

Fru talman! Politiken måste ge redskap för en förändring. Det handlar om värderingar, och jag vill ha en politik som förebygger brott. Lagstiftningen ska vara normativ och visa vad som är rätt och fel.

Metoo-kampanjen är *ett* sätt visa att de som har utsatts inte är ensamma, utan att de är sedda, hörda och förstådda. Politiken borde göra detsamma. Därför borde man gå från ord till handling. Det är olyckligt att samtyckeslagstiftningen har dragit ut så på tiden.

Anf. 25 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Jag och regeringen har nyligen presenterat en satsning på 1 miljard på ett paket mot våld mot kvinnor just med fokus på förebyggande arbete. Dessa insatser ska bidra till att de som står för övergreppen och trakasserierna – det vill säga män och pojkar i betydligt högre grad än kvinnor – måste sluta med dessa.

Samtyckeslagstiftningen är ju en överenskommelse mellan de olika partierna. Jag är också glad över att den kommer fram nu. Den har inte på något sätt dragit ut på tiden.

Ett samhällsuppdrag till SJ

Anf. 26 NICLAS MALMBERG (MP):

Fru talman! Jag vill rikta min fråga till infrastrukturministern utifrån den ambition som regeringen har att få till stånd ett samhällsuppdrag till SJ.

Det står helt klart att SJ inte kan fortsätta att drivas enbart som kommersiellt bolag om vi ska få alla tåg att gå i tid, om vi ska kunna attrahera fler resenärer och om vi ska få fler att välja tåg i stället för bil.

Ett aktuellt exempel är situationen för resenärer från Tierp. De har hamnat i en gränsdragningsproblematik i samband med de så kallade mo-vingobiljetter som har införts.

Min fråga till infrastrukturministern är därför: Hur fortsätter processen med ett samhällsuppdrag till SJ? När kan det vara på plats och vad kan innehållet vara?

Anf. 27 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack för frågan! Det är till att börja med glädjande att vi åker mycket mer tåg. Därför är det också regeringens ambition att fullfölja stora investeringar i tågsystemen framöver. I den nationella planen, som nu är ute på remiss, är 75 procent av satsningarna investeringar i järnväg. Det behövs för att järnvägen har varit underinvesterad under väldigt lång tid.

I det sammanhanget är SJ en viktig aktör. SJ är inte som vilket bolag som helst, utan det är ett statligt bolag. Det är klart att det är viktigt att man då har ett särskilt ansvar.

Därför arbetar vi i Regeringskansliet för att se till att man formulerar uppdraget på ett sätt som ger tydlighet åt samhällsuppdraget. Det gäller också det nödvändiga handlingsutrymme som både styrelse och ledning behöver ha för att kunna fungera på en konkurrensutsatt marknad. Ambitionen från regeringen är att komma tillbaka så snart som möjligt med ett nytt samhällsuppdrag för SJ.

Anf. 28 NICLAS MALMBERG (MP):

Fru talman! Jag tackar för svaret och hoppas att så snabbt som möjligt innebär väldigt snart. Jag kommer att fortsätta att följa frågan och hoppas att regeringen snart kan leverera ett resultat.

Anf. 29 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Jag delar samma förhoppning. Ambitionen är naturligtvis att det inte ska ta för lång tid. Tack för frågan!

Initiativ med anledning av metoo-kampanjen

Anf. 30 ANNICKA ENGBLOM (M):

Fru talman! Min fråga ställer jag tillsammans med mina två praktikanter Nelly och Emma som sitter på åhörarläktaren. De går i årskurs 9 på Jändelskolan utanför Karlskrona. Frågan riktar sig till jämställdhetsminister Åsa Regnér.

Också den här frågan handlar om Twitterkampanjen metoo. Den har gläntat på en dörr till ett rum av tystnad kring sexuella trakasserier och övergrepp. Statsrådet har själv vittnat om några av sina erfarenheter. Också jag har blivit utsatt, och unga flickor som Nelly och Emma har berättat om sina erfarenheter av detta.

Det är inte bara kvinnor och flickor utan även icke-binära män har blivit utsatta. Mörkertalet är stort. Det handlar om ord, tillmälen, beröringar och till och med övergrepp som har gått över en gräns, alldeles för långt.

Hur har statsrådet tagit till sig av den här kampanjen? Vilka initiativ tar regeringen för att uppmärksamma och förhindra sexuella trakasserier?

Anf. 31 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Tack, ledamoten!

Jag har blivit tagen av kraften i den här kampanjen. Jag har jobbat med jämställdhetsfrågor i hela mitt vuxna liv och känner till verkligheten. Men man blir ändå tagen av många av vittnesmålen. Jag tycker att det är bra

och faktiskt befriande att man kan prata om att det förekommer alltifrån kvinnoförakt till svåra övergrepp.

Jag tycker också att responsen från samhället har varit intressant och bra. Olika branscher och sektorer har vänt ljust mot sig själva.

Jag och arbetsmarknadsministern har redan bjudit in parter och organisationer för att gå igenom rådande lagstiftning, där det är tydligt vem som har ansvaret, hur den fungerar och vad man möjligen behöver göra mer för att se över det området.

Sedan har jag redan redogjort för att vi har lagt många förslag för att våld mot kvinnor ska bromsas och upphöra, vilket är det jämställdhetspolitiska målet. I dag har jag också utsett chefen för den jämställdhetspolitiska myndigheten som ska se till att det också blir resultat av de insatser som vi gör på jämställdhetsområdet.

Anf. 32 ANNICKA ENGBLOM (M):

Fru talman! Tack, statsrådet för svaret!

Det här är rubriken på en artikel i dagens Blekinge Läns Tidning: ”Penisbilder och tafs är vardagsmat”. De som berättar om det här är två 16-åriga flickor. De såg trakasserier omkring sig redan i mellanstadiet.

När det handlar om barn och trakasserier från lärare gentemot elever ska inte statsrådet prata med sin regeringskollega Fridolin?

Anf. 33 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Jag kan glädja ledamoten med att jag redan har gjort det. Så sent som i fredags i förra veckan mottog jag en handlingsplan, en manual som vi skickar ut till alla skolor. Den handlar om precis det, hur man ska förebygga sexuella trakasserier och övergrepp i förekommande fall och hur man ska hantera det om och när det händer.

Vi går igenom samhällsområde för samhällsområde när det gäller jämställdhet. Vi är en feministisk regering och vi menar allvar.

Kurdernas situation och Sveriges stöd till Iraks regering

Anf. 34 MARKUS WIECHEL (SD):

Fru talman! Min fråga är av allmänpolitisk karaktär.

Som bekant bidrar Sverige i dag med en utbildningsinsats i Irak som stöd i kampen mot IS. Under den senaste tiden har vi sett hur irakiska regeringen med stöd av iranskstödda shiamiliser har attackerat kurder i norra Irak. De kurdiska peshmergastyrkorna har inte haft något annat val än att dra sig tillbaka då shiamiliserna har haft tillgång till moderna amerikanska pansarvagnar, stridsfordon och vapen.

Följden har blivit att kurdiska hem har bränts ned och tiotusentals, kanske upp emot 100 000 civila, har tvingats att fly. Så sent som i våras övervägde regeringen att insatsen som tidigare har varit fokuserad på att stötta kurderna i norra Irak även skulle innefatta andra delar i landet.

Jag skulle vilja veta om det verkligen är rimligt att regeringen efter detta stöder den irakiska regeringen.

Anf. 35 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Tack, Markus Wiechel, för en viktig fråga!

Nu är situationen i större delen av Mellanöstern, också i den delen av Irak som Markus Wiechel tar upp, tyvärr oerhört orolig. Den förändras från dag till dag. Sverige ställer upp och har ställt upp. När det gäller de humanitära insatserna är Sverige en av de största bidragsgivarna för att se till att människor i den här mycket svåra situationen får hjälp och stöd, inte minst förnödenheter.

Vi har också ställt upp med utbildning av de kurdiska peshmergastyrkorna. Vi försöker att samarbeta med de krafter som vill bygga fred och utveckling. Därmed stöttar vi naturligtvis inte något som handlar om etnisk rensning.

Anf. 36 MARKUS WIECHEL (SD):

Fru talman! Jag har talat om följderna. De är fruktansvärda. Som bekant har Sverige bidragit med stöd till peshmerga, och det är positivt.

Vad vi har sett är också att IS har dragit fördel av detta och attackerat på flera platser.

Om jag tolkar ministern rätt, är det så att regeringen kan tänka sig att fortsatt stödja den irakiska regeringen?

Anf. 37 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Jag måste ärligt säga att jag blir något förvirrad av frågan. Vi har aldrig stöttat och kommer aldrig att i något sammanhang stötta något som har med IS att göra av det mycket enkla skälet att det är en dödssekt, en kriminell sekt som inte förtjänar att existera.

När det gäller samarbetet med den irakiska regeringen eller med den autonoma regionen i Kurdistan i norra Irak kommer vi att fortsätta att medverka till fred och utveckling.

Åtgärder mot handel med svarta hyreskontrakt

Anf. 38 INGELA NYLUND WATZ (S):

Fru talman! På senare år har det blivit allt vanligare att välfärdens verksamheter utsätts för kriminalitet och ekonomisk brottslighet. Hemtjänsten och verksamheterna inom LSS har varit särskilt drabbade. Inte minst har vi sett det i min hemkommun Södertälje.

Nu ser vi dock en ny lukrativ växande marknad för kriminella aktörer. Det handlar om bostäderna i hyresrättsbeståndet. Handeln med svarta hyreskontrakt ökar lavinartat, och det öppnar dörrar för penningtvätt och möjligheter att sko sig på välfärdssystemen. Det är väldigt svårt för hyresvärdarna att komma åt detta. Det enda som händer om de gör det är att man blir av med sitt hyreskontrakt. Och det gör ju inte så mycket när man redan har tjänat hundratusentals kronor.

Olovlig andrahandsuthyrning är i dag inte kriminellt och därför ganska riskfritt. Min fråga går till statsrådet Baylan: Hur ser regeringen på detta växande problem?

Anf. 39 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Ingela Nylund Watz lyfter upp en viktig fråga. Det gäller särskilt i den här staden där bristen på bostäder har gjort att den svarta marknaden har vuxit.

Regeringen gör en hel del och kommer i närtid att vidta ett nytt batteri av åtgärder. Grundproblematiken tror jag att vi alla känner igen. Det har byggts alldeles för lite under väldigt lång tid, särskilt när det gäller hyresrätter. De hyresrätter som har funnits i Stockholmsområdet har till stora delar dessutom privatiserats under föregående regering.

Regeringen har tillsatt en utredare som ska föreslå ytterligare åtgärder för att det ska bli tydligt att detta inte är acceptabelt men också för att det ska få konsekvenser. Utredningen ska vara klar om en vecka, och jag kan naturligtvis inte föregripa den. Men i direktiven ser man att utredningen syftar till att skärpa straffen för den som säljer och mäklar svarta kontrakt. Det ska tydligt framgå att detta inte är acceptabelt.

Anf. 40 INGELA NYLUND WATZ (S):

Fru talman! Jag blir väldigt glad över svaret. Vi som lever i storstadsregionerna och inte minst har ungdomar som det i princip är helt omöjligt för att få ett eget hyreskontrakt tycker naturligtvis att det här är en väldigt viktig fråga för regeringen att arbeta med.

Dessutom vet vi att de som utsätts för detta, som köper eller hyr olovligt i andra hand, är väldigt utsatta. Jag är mycket tacksam för svaret.

Anf. 41 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Det är klart att många av dem som är utsatta egentligen inte vill vara en del av detta. Det beror på den desperation som finns på grund av att det under lång tid inte har byggts särskilt många hyresrätter i den här staden. Dessutom har man sålt ut en del av hyresrätterna.

Regeringens politik har handlat om att både förtydliga och skärpa konsekvenserna i det här fallet. Vi vill också se till att det byggs betydligt mer. Vi har avsatt 6 miljarder i den budget som vi ha föreslagit riksdagen för att se till att det byggs fler bostäder. Nu har byggandet kommit igång men det kommer naturligtvis att dröja, och därför är det viktigt att just det här inte ska vara möjligt.

Tågens bristande punktlighet

Anf. 42 ANDERS ÅKESSON (C):

Fru talman! Tåg ska komma och gå i tid. Det gör de inte. Vad gör statsrådet Eneroth åt saken?

Tåg ska komma och gå i tid, annars drabbas resenärer, det vill säga de som använder järnvägen för godstransport eller eget resande. Svenska tåg går inte i tid. Det är något som pendlare och de som använder järnvägen för godstransport är smärtsamt medvetna om. Förseningsläget för tåg i vårt land placeras och tar sin position bland de sämsta i Europa.

Tåg ska gå i tid. Det gör de inte. Vad gör ansvarigt statsråd åt saken?

Anf. 43 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, Anders Åkesson! Tåg ska gå i tid. Om tåg ska gå i tid och om resenärer ska komma fram krävs också politiskt ansvar genom att man investerar i järnvägssystemet och i järnvägsunderhållet.

Under åtta års tid hade vi en alliansregering som prioriterade skattesänkningar och annat före att investera i sådant som bygger ett land starkt, före utbildningsinvesteringar, bostadsinvesteringar och inte minst investeringar i infrastruktur och järnvägsunderhåll.

Nu tillskjuter vi medel för järnvägsunderhåll – 1,34 miljarder i den budget som finns nu. I den kommande planen har vi en 47-procentig ökning av järnvägsunderhållet. Och vi gör stora investeringar: 75 procent av den nationella planen går till järnvägssystemet. Det är nödvändigt för att tåg ska kunna gå i tid.

Detta görs tillsammans med att operatörerna tar ett ansvar för säkerheten och minskar spårspringandet och att vi gör andra insatser för att minska överbelastningsattackerna. Vi agerar, men vi tar också ekonomiskt ansvar för att göra investeringar.

Anf. 44 ANDERS ÅKESSON (C):

Fru talman! Det må vara statsrådet förlåtet eftersom han är ny på sin position, men under tiden 2006–2014 dubblerades faktiskt de statliga resurserna för att underhålla det svenska järnvägsnätet. Därtill sänktes skatten på människors arbete. Det var en möjlig och bra kombination. Men det var inte detta som frågan gällde, statsrådet.

Det handlar om tillit. Människor måste kunna lita på järnvägen för att använda den. Vad gör statsrådet mer konkret än att skjuta till resurser, som vi är fullständigt överens om?

Anf. 45 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Det handlar om 100 miljarder mer till infrastrukturinvesteringar i den budget vi har nu än vad som fanns under alliansregeringens tid. Det är alltså mer resurser nu än tidigare. Det läggs också mer resurser på järnvägsunderhåll.

Vid sidan av detta finns en järnvägsgrupp till vilken jag kallar samman aktörerna för att göra noggranna insatser så att punktligheten i tågtrafiken ökar. En sådan insats är naturligtvis ett bättre planerat järnvägsunderhåll där Trafikverket har en skyldighet att samråda bättre med järnvägsoperatörerna. I grunden handlar det dock om vilka resurser som står till förfogande. Där skjuter vi till medel.

Handläggningstiderna för vapenlicenser

Anf. 46 JOHN WIDEGREN (M):

Fru talman! Min fråga går till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson.

Jag var för en eller två veckor sedan hos en vapenhandlare. Han kände stor förtvivlan över att handläggningstiderna för vapenlicenser fortfarande är väldigt långa. Han påpekade att ett normalköp i dag ligger på ungefär 25 000. För företaget ligger ungefär 100 ärenden i pipeline, vilket innebär

att de kanske får vänta på 2 ½ miljon. De borde bara behöva vänta fyra veckor, men det tar åtta tio veckor i dag.

Jag träffade också en ung kille från mitt hemlän Östergötland som var där för att hämta sitt första vapen. Han var också förtvivlad för han hade väntat i tolv veckor på att få sin vapenlicens.

Är det rimligt, ministern, att behöva vänta i tolv veckor på att få en vapenlicens?

Anf. 47 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Man måste självklart kunna begära att få sina ärenden handlagda skyndsamt. Det gäller även hos polisen. När det handlar om just handläggningstiden för vapenlicenser stämmer det som anfördes. Det har förekommit väldigt långa handläggningstider. Glädjande nog kan jag se att genomsnittstiderna för handläggningen nu faktiskt sjunker.

Vi kommer nog att fortsätta kunna se en sådan utveckling efter hand som vi förstärker polisorganisationen. Vi ökar anslagen till polisen med 2 miljarder nästa år. Vi ökar också antalet anställda kraftigt nästa år. Fördelen med en del av denna hantering är att den kan hanteras av civilanställd personal. Då behöver man inte vänta på att poliser blir färdigutbildade.

Vi skjuter som sagt till mer pengar till polisen för att den ska kunna utreda mer, klara upp fler brott men också korta handläggningstiderna för bland annat dessa ärenden.

Anf. 48 JOHN WIDEGREN (M):

Fru talman! Tack för svaret! Jag kan förstå om det blir längre handläggningstider när någon ska få sin första vapenlicens. Det är rimligt. Men vore det inte smart, om man är där för kanske andra eller tredje gången och vill ha licens för ett vapen i samma klass, om vapenhandlarna själva skulle kunna utfärda en sådan licens? Om man har misskött sig och inte har hanterat sin vapenlicens på ett bra sätt, begått något brott eller liknande har man nog redan förlorat sin vapenlicens. Varför skulle då inte vapenhandlaren kunna utfärda licenser?

Anf. 49 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det är helt enkelt en säkerhetsfråga. Jag avråder nog från att ändra regelverket på det sättet. Jag är angelägen om att vi har kontroll över detta. Vi ska dels bekämpa de illegala vapnen som finns ute på marknaden, dels ha kontroll över de legala vapnen. De kan också användas i olika avseenden och komma i fel händer. En sådan ändring är jag inte beredd att genomföra.

(Applåder)

Ändring av lagen om assistansersättning

Anf. 50 EMMA HENRIKSSON (KD):

Fru talman! I går kom Försäkringskassan med en ny prognos för utvecklingen inom sina ansvarsområden, bland annat självklart sådant som gäller assistansersättningen. Det handlar om personer som behöver samhällets stöd som mest.

Det är fråga om en upprepning och en fortsättning av den riktning som vi har sett i de senaste budgetprognoserna. Allt färre människor har i dag rätt till assistansersättning från Försäkringskassan, och för varje prognos gör de en ny bedömning som visar att utvecklingen fortsätter – det blir färre och färre. Två och en halv person per dag minskade antalet assistansberättigade med under sommarmånaderna, och minskningen ligger stabilt över två.

Min fråga till statsrådet är: När ska regeringen komma till insikt om att vi behöver göra en lagändring? Det är bara så vi kan återupprätta LSS. Det är bara så vi kan rädda vår viktigaste frihetsreform.

Anf. 51 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Jag tackar Emma Henriksson för frågan. Det som ledamoten beskriver är resultat av domar som har fallit i förhållande till lagstiftningen om stöd och service och i förhållande till assistansersättningen. Det här är en rättighetslagstiftning. Om tvister uppstår måste man göra en tolkning i domstol, och vägledande domar ska genomföras av myndigheter. Det är den ordning som vi har i Sverige. Vi är en rättsstat och måste ha det så.

Jag har dock bett om analyser av effekterna av de här domarna för att få veta mer. Vad är det här på riktigt för grupper, och hur ser mönstret ut? Det går inte att skriva lagstiftning utifrån enskilda fall, även om jag tycker att de är väldigt ömmande. Kommuner och landsting måste erbjuda människor med stora behov stöd. Man kan inte dra sig undan. Regeringen har också tillskjutit medel till kommuner och landsting. I december får jag underlag som jag har beställt angående det här.

Anf. 52 EMMA HENRIKSSON (KD):

Fru talman! Vi är helt överens om att våra myndigheter ska följa lagar och den tolkning av lagar som görs. Men för oss kristdemokrater är det helt uppenbart att den förändring av rättspraxis som har skett gör att vi måste ta politiskt ansvar och ändra lagen. Den lagstiftning vi har haft fungerar inte längre så som den fungerade för bara ett par år sedan. En ny dom som kom i somras kommer att beröra ytterligare 6 000 av de 15 000 som har assistansersättning, visar Försäkringskassan. Det är akut.

Anf. 53 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Det är just därför jag bad om underlagen redan före årets början; jag visste att domarna hade kommit och att de här effekterna skulle uppstå. Men om man ska bereda ett lagförslag måste det vara träffsäkert och ha bra kvalitet. Det antar jag att ledamoten, som är lagstiftare, håller med om. Som vi har diskuterat flera gånger i utskottet håller vi tät kontakt med Försäkringskassan, som kommer med de här underlagen i december, för att se vad som ytterligare kan göras. Under tiden måste kommuner och landsting träda in.

Reglering av elnätspriserna

Anf. 54 PATRIK ENGSTRÖM (S):

Fru talman! Jag har en fråga till samordnings- och energiminister Ibrahim Baylan.

Energipriserna berör i stort sett hela den svenska befolkningen. På elnätsmarknaden råder ett naturligt monopol, där kunderna hänvisas till ett visst elnätsföretag. Nu har elnätspriserna ökat under en rad år. Mellan 2012 och 2017 ökade priserna med över 22 procent. Samtidigt är vi väl medvetna om att det finns stora investeringsbehov i elnäten.

Energimarknadsinspektionen har haft regeringens uppdrag att föreslå förändringar i regleringen utifrån bland annat detta. Vad kommer att hända nu, när Energimarknadsinspektionen har lämnat sin rapport? Kommer regeringen att gå vidare med förslagen i rapporten?

Anf. 55 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Jag tackar Patrik Engström för en viktig fråga. Jag tror att många av de ungdomar som sitter på läktaren inte riktigt är medvetna om hur systemet ser ut, så jag ska beskriva det.

Vi har i dag ett system som är ett naturligt monopol. Därför är det inte fri prissättning, utan vi har en myndighet som reglerar priserna baserat på den ellag som riksdagen har stiftat och den förordning som regeringen antar. Det här görs vart fjärde år. Det nuvarande systemet bygger på de förordningar och lagar som antogs för fyra fem år sedan. Resultatet har tyvärr överklagats i domstol. Det har lett till att energibolagen har kunnat höja priserna ganska mycket.

Nu blir det en annan ordning. Energimarknadsinspektionen har föreslagit en ganska kraftig skärpning. Nu går förslagen ut på remiss. Jag ser framför mig att vi går fram. Exakt hur får vi naturligtvis avgöra efter att remissomgången är avslutad.

Anf. 56 PATRIK ENGSTRÖM (S):

Fru talman! Kan statsrådet säga någonting om kommande tidsplanering för genomförande av tänkta förändringar?

Anf. 57 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Nu ska vi ha en remissomgång i enlighet med praxis. Sedan kommer regeringen att gå vidare med det som kan beslutas i förordning. Det som inte kan beslutas i förordning kommer vi naturligtvis att underställa riksdagen i form av en proposition. Det är min ambition att hinna med detta före proppstoppet den 20 mars.

Barns och ungdomars psykiska ohälsa

Anf. 58 JENNY PETERSSON (M):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Åsa Regnér.

Psykisk ohälsa bland barn och unga är ett växande problem i Sverige. Barn och unga hamnar mellan stolarna. Socialtjänsten, elevhälsan, barn- och ungdomspsykiatri, Sis – oavsett vad det handlar om hamnar barnen

och ungdomarna mellan stolarna. Vi ser stuprör mellan kommuner, lands-
ting och staten. Det finns många larm och rapporter om detta. Bris tar i sin
årsrapport upp bland annat att många av deras samtal med barn och ung-
domar handlar just om psykisk ohälsa. Den bristande likvärdigheten i vår-
den är ett stort problem. Köerna och väntetiderna är jättelånga, särskilt
inom barn- och ungdomspsykiatri.

Det finns ingen enkel lösning på det här, men vilka konkreta reformer
avser Åsa Regnér att gå fram med på detta område för att minska barns
och ungdomars psykiska ohälsa?

Anf. 59 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Jag tackar Jenny Petersson för en väldigt viktig fråga. Här
gäller det att arbeta hårt. Det handlar om både resurser och organisation.

När det gäller resurser har vi stärkt socialtjänsten särskilt vad gäller
den sociala barn- och ungdomsvården, som varit väldigt eftersatt. Den ti-
digare regeringen hade inte investerat några resurser i den, trots att man
visste att den just då var väldigt bräcklig, med mycket arbetsuppgifter och
för lite personal. Vi stärkte också i den senaste budgetpropositionen resur-
serna till psykiatri, inte minst barn- och ungdomspsykiatri. Vi har även
stärkt elevhälsan.

Detta är en sida av saken. En annan sida av saken är olika slags samar-
bete. Vi har bland annat ett uppdrag till Socialstyrelsen att komma med
förslag på hur man på ett mycket bättre sätt kan stödja barn som befinner
sig i de allra allvarligaste situationerna när det gäller psykisk ohälsa. Detta
gäller psykiatri, men inte i dag till exempel Statens institutionsstyrelse.

Anf. 60 JENNY PETERSSON (M):

Fru talman! Jag tackar Åsa Regnér för svaret. Jag håller inte med om
bilden av resurserna under alliansregeringen, men det får bli en annan dis-
kussion i en interpellationsdebatt.

Ministern tar upp frågan om barn och ungdomar i samhällets vård. An-
gående Sis har det rapporterats vad som har hänt där. Det är tydligt att det
finns stora brister i socialtjänstens agerande med en frånvaro av barn- och
ungdomspsykiatri.

Anser Åsa Regnér att det behövs en ny vårdreform och en ny lagstift-
ning på det här området för att få bukt med detta?

Anf. 61 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Ja, det gör jag. Jag tror att det är nödvändigt. Det är inte
den bästa ordningen att barn som har de allra största psykiatriska besvären
kommer till Statens institutionsstyrelse. Det beror inte på Statens institu-
tionsstyrelse, utan det beror på att det är en annan vårdform som behövs.
Därför har jag bett om ett underlag om det, och om vi har samsyn om detta
tycker jag bara att det är väldigt bra. Det är en allvarlig fråga.

Anf. 62 YASMINE LARSSON (S):

Fru talman! Även jag vill ställa en fråga till statsrådet Regnér.

Förra veckan fick vi via skildringar i medier kännedom om 13-åriga Jasmine, som valde att ta sitt liv samtidigt som hon befann sig på Rebeckahemmet, ett av Statens institutionsstyrelses vårdhem, där unga människor tvångsvårdas. Det här är viktigt. Det som inte får hända händer nu. När staten tar över omsorgsansvaret ska barnen också ges den allra bästa omvårdnaden.

Det är uppenbart att vården och stödet brister för dessa barn och ungdomar. Spontant känner jag att det blir tydligt att Sis kanske inte är en optimal placeringsform för de här barnen och ungdomarna som oftast är flickor. De borde snarare fått vård inom barn- och ungdomspsykiatri.

Detta är naturligtvis inte enkelt. Men någon form att förändring måste ske. Därför blir min fråga: Vad kan regeringen göra för att det som hände Jasmine inte händer igen?

Anf. 63 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Jag tackar ledamoten för frågan.

Jag har redan talat om resurser. Det var ett eftersatt område, och det behövs. Man måste börja med tidiga insatser.

Man måste över huvud taget se barnet, även om det rör sig om flickor som kanske inte talar så mycket. Jag talar inte om det enskilda fallet. Man måste se barn i den situation som de befinner sig.

Jag tror att förändringen där vi gör barnkonventionen till lag kommer att stärka barns röst när man fattar beslut som gäller barn. Men man måste tidigt ha rätt insatser i hela kedjan i skolan, socialtjänst och så vidare.

Dessutom har vi redan innan detta skedde gett ett uppdrag till Socialstyrelsen att ta fram förslag på en form inom barn- och ungdomspsykiatri som handlar om dygnsvård som snarare passar den grupp som vi talar om här, utan att ge mig in i just det som hände.

Anf. 64 YASMINE LARSSON (S):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret! Jag ser verkligen fram emot att Socialstyrelsen återkommer med uppdraget om integrerad vård. Jag vill betona vikten av samarbete om de barnen i de här frågorna. Det måste finnas andra lösningar för de här barnen än Sis och vård i enskildhet. Socialtjänsten och psykiatrien måste bli bättre på att vårda och samarbeta om de barnen.

Anf. 65 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Jag håller med om det. Det här är en fråga där alla samhällets insatser måste samverka. Finns det något viktigare än barns hälsa? Nej, det gör det faktiskt inte. Vi måste vara duktigare på att tidigt göra rätt saker. Vi arbetar på många olika sätt med det.

Anf. 66 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Tomas Eneroth.

Sedan Socialdemokraterna, i den mycket stora oredda som råder i Stockholm tillsammans med Vänsterpartiet, Feministiskt initiativ och Miljöpartiet stängde diskussionen om en östlig förbindelse är frågorna om hur vi ska hantera infrastrukturen i Stockholm framöver mycket komplicerade.

Fru talman! Det är ungefär så att stockholmarna ägnar elva dagar per år åt att sitta i bilköer. Detta förutspås bli mycket värre. Fram till 2030 ökar regionens befolkning med en halv miljon människor. Beräkningar visar att det kommer att bli ungefär fem gånger värre kösituationer framöver.

Därför är min fråga till statsrådet Tomas Eneroth vad regeringen avser att göra för att tillföra ny energi till infrastrukturprojekten i Stockholm och för att se till att vi kan få en östlig förbindelse som behövs för säkra och effektiva transporter.

Anf. 67 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Tack, ledamoten, för frågan!

Just nu är förslaget till nationell plan ute på remiss. Jag har varit väldigt tydlig med att jag inte kommer att uttala mig om enskilda objekt under den tiden av respekt för remissinstanserna.

Så sent som i går hade vi samtliga länsplaneupprättare inbjudna. Det var alla representanter för länen som fick föredra sina olika önskemål om vilka infrastrukturinvesteringar man ska göra.

Där noterade jag att man i Niklas Wykmans region var överens – inte om prioriteringen med en östlig förbindelse utan om prioriteringen av en del andra infrastrukturprojekt. Den har utgått ur plan inte minst för att Sverigeförhandlingen har avslutat förhandlingarna där.

Återigen: Jag kommer inte att kommentera. Jag ser fram emot att alla för fram sina synpunkter under remissperioden. Vi kommer samlat att återkomma med ett förslag som regeringen beslutar om under mars april nästkommande år.

Anf. 68 NIKLAS WYKMAN (M):

Fru talman! I går var en glädjande dag på så sätt att man slog fast att en östlig förbindelse var viktig inte bara för Stockholm och den närmaste omgivningen utan för hela Mälardalsregionen. Det är vi givetvis väldigt glada för.

Vi som bor och verkar här i Stockholm är vana vid att ha S-märkta Stockholmsfientliga regeringar med höga skatter och få satsningar. Men när vi ser detta framför oss redan till 2030 är ändå frågan, Tomas Eneroth: Kan du verkligen vila på beskeden när vi redan 2030 förväntas ha fem gånger värre problem än i dag?

Anf. 69 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S):

Fru talman! Om jag skulle använda samma retorik skulle jag kunna säga: Vi i Sverige är vana vid borgerliga regeringar som slösar bort resur-

serna på skattesänkningar och låter arbetslösheten skjuta i höjden och därmed försämrar förutsättningarna att kunna göra vettiga investeringar i infrastruktur.

Här har jag fått många frågor om tågåkandet. Svenska folket vill att vi ska åka mer tåg. Det prioriteras också av moderater runt omkring i landet. Det är viktigt att vi gör rätt investeringar som möter klimatutmaningarna i stället för att komma med förslag om trängselskatt på tåg eller annat som Moderaterna just nu sysslar med.

(Applåder)

Åtgärder för att bryta segregationen i skolan

Anf. 70 ROZA GÜCLÜ HEDIN (S):

Fru talman! Jag vill rikta min fråga till statsrådet Ibrahim Baylan.

Skolan ska ge alla barn och ungdomar förutsättningar och möjlighet att förverkliga sina drömmar oavsett var du bor eller vilka som är dina föräldrar. Vi vet att ökad boendesegregation och det fria skolvalet har bidragit till den ökade segregationen.

Skolan har tidigare varit en mötesplats där undersköterskans barn har varit klasskamrat med överläkarens. I dag är skolvalet för vissa, nämligen de resursstarka och de som kanske redan på BB har ställt sina barn i rätt skolkö.

I Sverige har vi tidigare haft höga kunskapsresultat och ett av världens mest jämlika skolsystem. Därför är det väldigt viktigt att lyfta fram den forskning som visar att om resultaten ska fortsätta att öka behöver skolsegregationen brytas.

Därför är min fråga till statsrådet Baylan: Vad avser regeringen att göra för att bryta skolsegregationen?

Anf. 71 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Det är en mycket angelägen fråga som ledamoten tar upp. Jag är helt övertygad om att det i grund och botten inte går att bygga ett jämlikt och rättvist samhälle om vi har ett skolsystem där skillnaderna ökar alltmer och där utbildningen och utbildningens resultat alltmer beror på vilken utbildningsbakgrund dina föräldrar har.

Sverige har haft en negativ utveckling under en tid. Detta går att ändra. Då måste man prioritera investeringar i själva skolan. Vi har haft en period där så inte har varit fallet. Det är klart att då blir de elever som mest behöver lärarnas undervisning och tid de som hamnar efter.

Regeringen har redan från första dagen prioriterat investeringar i skolan. Vi har satsat 11 miljarder extra generellt sett till att stärka den svenska skolan. Vi ser att lärartätheten ökar. Men vi har också pinpointat just de skolor som har störst behov. Det kommer vi att fortsätta att göra också i den budget som riksdagen nu kommer att behandla.

Anf. 72 ROZA GÜCLÜ HEDIN (S):

Fru talman! Tack så mycket, statsrådet, för svaret! Vi kan konstatera att Skolkommissionen hade flera väldigt bra förslag på området för en jämlik skola. Därför är det väldigt beklagligt att de borgerliga partierna inte står upp för de förslag som finns från Skolkommissionen.

Jag vill därför ställa en följdfråga om hur regeringen ser på förslagen och hur man tänker arbeta för att fullfölja de förslag som finns från Skolkommissionen.

Prot. 2017/18:24
26 oktober

Frågestund

Anf. 73 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Eftersom vi är angelägna att se till att den svenska skolan blir mer jämlik kommer vi att fullfölja en hel del av de förslag som Skolkommissionen föreslår, med forskning och beprövad erfarenhet som grund.

Ett av dem är att avsätta avsevärda resurser till att stärka de skolor där behoven är som störst. I den budget som riksdagen snart ska behandla finns 6 miljarder öronmärkta just för detta ändamål. Det är ett direkt förslag från Skolkommissionen, och regeringen går redan vidare med det.

Regeringens jämställdhetsmål och vinstförbud för välfärdsföretag

Anf. 74 HELENA BOUVENG (M):

Fru talman! Min fråga går till jämställdhetsminister Åsa Regnér.

Den numera kända eller ökända Reepaluutredningens förslag är beställda av regeringen. De innebär i praktiken att vinstförbud för välfärdsföretag kommer att gälla. En majoritet av de företagen drivs av kvinnor. Det är närmare 7 000 kvinnor som leder företag inom vård och omsorg. Det är hela 71 procent av äldreomsorgsföretagen som har en kvinna som företagsledare.

Jämställhetsministern har förvisso tillsatt en jämställdhetsmyndighet och även fått en generaldirektör på plats. Men jag vill fråga jämställdhetsministern: Hur rymmar dessa förslag med den så kallade feministiska regeringens jämställdhetsmål om en jämn fördelning av makt och inflytande och ekonomisk jämställdhet?

Anf. 75 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Jag tycker att det är bra med både privata och offentliga alternativ i vård och omsorg. Det är naturligtvis väldigt bra om kvinnor liksom män driver företag där. Väldigt många av vårdföretagen som ägs av större ägare drivs och leds av män. Jag skulle gärna vilja att det var kvinnor. Det finns inte någon motsättning till Reepalus förslag eller på något annat sätt.

Däremot har vi stora skillnader när det gäller synen på kvinnors och mäns arbete. Det faktum att det har blivit fler privata alternativ inom vård och omsorg har dessvärre inte alls lett till bättre villkor för kvinnor, vilket man påstod och förde fram som ett argument när man var för att införa privata alternativ i vård och omsorg. Så har det alltså inte blivit. Det finns ingen skillnad – tyvärr.

Därför behöver vi en jämställdhetsmyndighet som har koll på det här och som talar om åt vilket håll utvecklingen går och vad man ytterligare ska göra. Ni har varit emot förslaget, och jag hoppas att ni ändrar er.

Anf. 76 HELENA BOUVENG (M):

Fru talman! Det var ett spännande inlägg från jämställdhetsministern, inte minst när det gäller det sista. Sju av tio som studerar till sjuksköterska, barnmorska eller fysioterapeut, alla kvinnodominerade utbildningar, tycker att det är viktigt att kunna välja vilken typ av arbetsgivare man har – privat eller offentlig.

Jämställdhet javisst, men inte till vilket ideologiskt pris som helst – är det svaret från jämställdhetsministern till dessa studerande?

Anf. 77 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Om man vill uppnå jämställdhet måste man vara för förslag som har som mål att leda till jämställdhet. Från Moderaternas sida ser vi alltid ett motstånd mot alla förslag vars syfte är att införa jämställdhet.

Jag tycker att det är bra med privata och offentliga alternativ inom vård och omsorg, men det faktum att vi har privata aktörer på denna marknad har inte bidragit till bättre villkor för kvinnor eller män som förvärvsarbetar där. Vi har inte fått en ökad jämställdhet när det gäller löner, arbetstider och så vidare.

(Applåder)

Reglerna för kameraövervakning

Anf. 78 PÅL JONSON (M):

Fru talman! Jag vill rikta min fråga till justitieminister Morgan Johansson.

I juni presenterade Utredningen om kameraövervakning sitt betänkande. En av utredningens slutsatser var att tillståndsprövning för kameraövervakning ska finnas kvar för polisen. Utredningsförslaget har mötts av omfattande kritik, inte minst från polisen själv, som menar att tillståndsprövningen är både för komplex och för tidskrävande för att myndigheten ska kunna bedriva en effektiv kameraövervakning.

Man kan också konstatera att regeringen själv har sagt att man vill ersätta tillståndsplikten för kameraövervakning med en anmälningsplikt. Det är angeläget att detta sker skyndsamt. Vi vet att kameraövervakning är både viktigt för att skapa en ökad trygghet i samhället och oerhört effektivt inte minst för att utreda brott.

Jag vill därför fråga statsrådet om han avser att genomföra förändringen från tillståndsplikt till anmälningsplikt under innevarande mandatperiod.

Anf. 79 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! I motsats till den förra regeringen har den här regeringen vidtagit många åtgärder, bland annat för att se till att det blir en större användning av kameraövervakning.

Jag skulle vilja säga att det just nu nog sitter uppe fler kameror i Sverige än vad det någonsin har gjort. De finns i Husby, Rinkeby och Tensta. Det sätts upp kameror i Ronna under denna månad. I Malmö finns det områden där det tidigare har varit omstritt med kameror, och där finns det inte längre någon konflikt om detta – bara för att nämna några exempel.

Regeringen har sagt att för att understödja denna utveckling vill vi också reformera lagstiftningen och göra det lättare när det gäller prövningen av kameraövervakningen och var man ska sätta upp kamerorna. Därför kommer vi att komma till riksdagen med ett sådant förslag. Vi håller på och bereder det just nu, och remisstiden är slut.

Sedan, i nästa skede, kan man diskutera att ta ytterligare ett steg och pröva själva tillståndsprövningen. Men det får vi ta i ett kommande skede. I det första skedet handlar det om bättre regler för kameraövervakning på särskilt brottsutsatta platser.

Anf. 80 PÅL JONSON (M):

Fru talman! Jag blir lite överraskad över att justitieministern framställer det som att det har varit regeringen som har varit drivande för att förstärka polisens möjligheter till kameraövervakning. Jag antar att justitieministern vet att det är riksdagen som har tillkännagett för regeringen att man behöver agera i frågan.

Avslutningsvis: Frågan om kameraövervakning var också föremål för diskussioner i den breda överenskommelse som vi har i ett fördjupat arbete mot terrorism. En av punkterna där är att det ska finnas bättre förutsättningar för polisen att genomföra kameraövervakning.

Kommer regeringen att agera när det gäller detta?

Anf. 81 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag är glad att vi är överens om det nu. Men det var inte så tidigare. När jag var ordförande i justitieutskottet och satt i opposition här fick vi inte igenom våra yrkanden från socialdemokratins sida när vi ville öppna upp för mer kameraövervakning på särskilt brottsutsatta platser. Det var ni emot vid dessa tillfällen.

Det är under denna regering som detta händer. Vi tillsatte utredningen. Jag tar hand om utredningsresultat. Vi kommer att gå till riksdagen med förslag om en lagändring. Vi har där också lyft frågan om huruvida man ska se över tillståndsplikten som sådan och ersätta den med något annat. Också där är vi beredda att gå fram.

Mäns attityd till sexuella övergrepp och sexköp

Anf. 82 SULTAN KAYHAN (S):

Fru talman! Min fråga går till statsrådet Åsa Regnér.

I förra veckan träffade jag två poliser som arbetar mot prostitution och människohandel. Deras beskrivning av offrens utsatthet var både skrämmande och upprörande. Poliserna menade att det inte längre är bara medelålders män som är den typiska sexköparen, utan att det i dag även är väldigt unga killar som köper sex. Dessutom luras unga människor i Sverige in i prostitution genom nya sidor på nätet.

Prostitution och människohandel är både en klassfråga och en jämställdhetsfråga. De utsatta är framför allt kvinnor och barn som lever i fattigdom. De måste skyddas. Men det är män som köper sex som är det egentliga problemet. Sexköp är olagligt i Sverige. Därför får det aldrig bli något som normaliseras.

Mot bakgrund av detta undrar jag vad regeringen tänker göra i frågan för att motverka mäns attityd till sexuella övergrepp och sexköp.

Anf. 83 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Tack för en viktig fråga! Detta är en prioriterad fråga inom jämställdhetsområdet. Regeringen har bland annat lagt fram ett paket mot våld mot kvinnor om 1 miljard. Där har vi särskilda insatser som handlar om att män och pojkar blir involverade i jämställdhetsarbetet och att man på olika sätt utbildar i jämställdhetskunskap, respekt, sexualitet, hur man hanterar relationer och hur man ser på varandra.

Det är nämligen så att lagstiftningen är utformad på ett sätt där man fokuserar på efterfrågan. Man ska inte köpa andra människors kropp i det här samhället.

Vi har inrättat en ambassadör som arbetar med dessa frågor gentemot andra länder eftersom detta också är en global och väldigt cynisk industri. Vi brukar ta upp frågan på olika sätt i FN-sammanhang; jag har bland annat tagit upp den i säkerhetsrådet.

Det gäller också att nyanlända i Sverige vet vad som gäller här.

Anf. 84 SULTAN KAYHAN (S):

Fru talman! Tack för svaret! Apropå den pågående metoo-kampanjen, som belyser just problemet med sexuella kränkningar och övergrepp, tror jag att det hela hänger ihop. Det handlar om attityderna till porr, sexköp, objektifiering och utnyttjande av kvinnor och barn, övergrepp och kränkningar.

Ministern har själv varit aktiv i kampanjen. Jag hoppas därför verkligen att regeringen kommer att arbeta aktivt med detta så att vi ska kunna förebygga sexköp och övergrepp.

Anf. 85 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S):

Fru talman! Kampanjen visar att det dessvärre finns en nedsättande syn på kvinnor i Sverige och ett kvinnoförakt. Vi måste motarbeta det. Man kan inte ha ett samhälle där män anser att kvinnor inte är värda någonting så att det i förlängningen också kan vara okej att köpa sex. Det har vi en lagstiftning mot.

Vi jobbar på många olika sätt med detta, och det kommer också att bli en uppgift för den nya myndighet vi snart kommer att få att arbeta med dessa frågor.

Brott mot näringsidkare

Anf. 86 ANDERS HANSSON (M):

Fru talman! Jag vill ställa en fråga till statsrådet Morgan Johansson.

Enligt en undersökning som har gjorts av Svenskt Näringsliv är många branscher utsatta för brott. 31 000 näringsidkare har svarat på frågor om huruvida de upplever att kriminaliteten drabbar företag. Över hälften upplever att brottsligheten är ett problem för dem, och en tredjedel upplever att det har blivit värre de senaste åren.

Värst drabbade är branscherna jordbruk, skogsbruk, fiske, transport och handel. Skåne är särskilt utsatt. Jordbruken är många där, och dagligen transporteras åtskilliga ton gods på de skånska vägarna. Skåne ligger i närheten till kontinenten, och det finns många möjligheter till utförsel av stulna varor genom de skånska hamnarna eller Öresundsbron. Många näringsidkare känner en otrygghet, och åtgärder måste vidtas.

Vilka åtgärder ämnar statsrådet vidta för att komma till rätta med denna problematik?

Anf. 87 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Det första vi måste fortsätta att göra är att se till att stärka polisen. Det är därför regeringen går in med så stora resurser som vi nu gör: 2 miljarder redan nästa år, 2,3 miljarder året därpå och 2,8 miljarder året därefter. Så kan vi se till att bygga ut polisens verksamhet och totala kostym. Vi säger att det ska bli 10 000 fler anställda i polisverksamheten fram till 2024.

Detta tror jag är en av de viktigaste delarna.

Jag följer vad som händer i polisorganisationen månad för månad. Det som är glädjande är att vi nu börjar se hur polisen utreder allt fler och fler brott. För första gången sedan 2009 redovisar man i år fler ärenden till åklagare än vad man gjort under föregående år. För första gången sedan 2009 ökar alltså antalet utredningar som man redovisar till åklagare. Detta är en viktig signal, och det visar nog att omorganisationen av polisen nu börjar sätta sig ordentligt och nu fungerar på ett bättre sätt än tidigare.

Anf. 88 ANDERS HANSSON (M):

Fru talman! Tack, statsrådet, för svaret! Ja, polisen är nyckeln. Men det finns redan i dag stora resursbrister i bland annat Polisregion syd eftersom ett flertal poliser som skulle ha varit ute i kommunerna nu är kommenderade till Malmö för att hjälpa till med att bekämpa den kriminalitet som tyvärr frodas där för tillfället. Genom polisens icke-närvaro i de övriga kommunerna ges ligor och kriminella möjlighet att verka nästan fritt. Situationen är ohållbar och åtgärder måste vidtas, åtgärder som vi inte kan vänta på.

Anf. 89 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag känner väl till Polisregion syd. Det är min polisregion på sätt och vis. Jag besökte Malmö och träffade polisen där för en månad sedan. Jag besökte polisen i Helsingborg i förra veckan. Jag har nog en ganska god bild av hur det ser ut.

En sak som vi har gjort utöver att förstärka ekonomiskt är att vi har försökt förlänga gränskontrollerna. Anders Hansson var inne på detta när det gällde att motverka de kriminella gäng som kommer utifrån och stjälar. Jag tror att det är väldigt effektivt.

Anf. 90 LARS BECKMAN (M):

Fru talman! Jag har en fråga till statsrådet Ibrahim Baylan. För något år sedan gjorde Svenskt Näringsliv en undersökning bland sina medlemsföretag om det är viktigt med el till konkurrenskraftiga priser i Sverige. Föga oväntat var det många företag som ansåg att det var en avgörande konkurrensfaktor.

I samma undersökning frågade man om företagen hade informerats om vad som kunde hända i en situation när partiell nedsläckning av elnätet sker på grund av elbrist. Det var 89 procent av företagen som svarade nej på det, och 86 procent av företagen hade ingen plan för att hantera ett längre elavbrott.

Med tanke på att väl fungerande kärnkraft nu släcks ned i Sverige, med risk för ökad elbrist vid köldknäppar i vinter, blir min fråga: Vad har statsrådet gjort för att öka kännedomen hos allmänheten och företagen om konsekvenserna av en partiell nedsläckning av elförsörjningen i Sverige?

Anf. 91 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Låt mig börja med att informera Lars Beckman om den energiuppgörelse vi har träffat tillsammans med Moderaterna, Kristdemokraterna, Centern och regeringens partier, där vi både i dag och i framtiden siktar på att ha stora elöverskott och att Sverige ska vara en nettoexportör av elektricitet precis som i dag. Vi har väldigt goda förutsättningar för det när vi nu har en blocköverskridande energipolitisk uppgörelse som ger goda och långsiktiga förutsättningar.

Då är frågan: Hur har vi sett till att involvera till exempel näringslivet? Ja, ända sedan regeringen påbörjade sitt arbete i början av mandatperioden har vi haft en intensiv dialog med såväl näringslivet som representanter för olika sektorer och också allmänheten för att diskutera och informera om de förutsättningar som finns i vårt elsystem.

Jag skulle nog vilja säga att vi såväl i politiken som i samhället i stort historiskt aldrig har haft så stor kunskap som vi har i dag.

Anf. 92 LARS BECKMAN (M):

Fru talman! Jag noterar att statsrådet säger att man ute i näringslivet mycket väl känner till hur man ska hantera en eventuell elbrist i vinter om det blir en köldknäpp. Men verkligheten är att nio av tio företag inte har någon plan för detta och inte känner till hur man ska agera vid partiell nedsläckning av elförsörjningen i Sverige.

Statsrådet har nu några månader på sig. Blir det en köldknäpp i februari, som det blev för något år sedan, är det viktigt att det finns planer för detta ute i företagen.

Anf. 93 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S):

Fru talman! Jag måste ändå säga att ledamoten inte verkar ha följt med i hur energipolitiken har utvecklats. Det råder nu en ganska stor samsyn i riksdagen, och det tror jag är en styrka för vårt land. Lägg därtill att regeringen och regeringens myndigheter självfallet jobbar med att se till att vi har elberedskap och goda förutsättningar att klara också köldknäppar.

Frågestunden var härmed avslutad.

§ 6 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Propositioner

2017/18:31 Fortsatt svenskt deltagande i den militära utbildningsinsatsen i Irak

2017/18:32 Fortsatt svenskt deltagande i Natos utbildnings- och rådgivningsinsats Resolute Support Mission i Afghanistan

2017/18:39 Extra ändringsbudget för 2017 – Kapitaltillskott till PostNord AB

EU-dokument

KOM(2017) 571 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2016/399 vad gäller bestämmelserna om tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

§ 7 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 25 oktober

2017/18:53 Polisens närvaro

av *Tobias Billström* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:54 Fler redskap för polisen

av *Tobias Billström* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:55 Rån mot elektronikkedjor och butiker

av *Tobias Billström* (M)

till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:56 Tioårig grundskola

av *Tobias Billström* (M)

till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2017/18:57 Ett långsiktigt och hållbart asylsystem

av *Tobias Billström* (M)

till statsrådet Heléne Fritzon (S)

2017/18:58 Överklagande vid offentlig upphandling

av *Ann-Charlotte Hammar Johnsson* (M)

till statsrådet Ardalán Shekarabi (S)

2017/18:59 Tågföreseningar och bristande järnvägsunderhåll

av *Jessica Rosencrantz* (M)

till statsrådet Tomas Eneroth (S)

Prot. 2017/18:24
26 oktober

2017/18:60 Patientsäkerheten kring ECT-behandlingar
av *Margareta Larsson* (-)
till socialminister Annika Strandhäll (S)
2017/18:61 Ineffektiva klimatsatsningar
av *Tobias Billström* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)
2017/18:62 En effektiv socialtjänst
av *Ann-Charlotte Hammar Johnsson* (M)
till statsrådet Åsa Regnér (S)
2017/18:63 Avmagringssjuka hos hjorddjur
av *John Widegren* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)

§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 25 oktober

2017/18:149 Tillgången till ett fungerande växtskydd och livsmedelsstrategin
av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)
2017/18:150 Förslaget till förändrad skogsvårdslag
av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)
till statsrådet Sven-Erik Bucht (S)
2017/18:151 Besked om översyn av artskyddsförordningen
av *Jonas Jacobsson Gjörtler* (M)
till miljöminister Karolina Skog (MP)
2017/18:152 Utvärdering av den tillfälliga lagen
av *Christina Høj Larsen* (V)
till statsrådet Heléne Fritzon (S)
2017/18:153 EU-sanktioner mot Kambodja
av *Birgitta Ohlsson* (L)
till utrikesminister Margot Wallström (S)
2017/18:154 Åtgärder för enkla jobb
av *Mats Persson* (L)
till arbetsmarknads- och etableringsminister Ylva Johansson (S)
2017/18:155 Förankring av förhandling i OECD-Dac
av *Sofia Arkelsten* (M)
till statsrådet Isabella Lövin (MP)
2017/18:156 Konkurrens på den omreglerade spelmarknaden
av *Mathias Sundin* (L)
till statsrådet Ardalan Shekarabi (S)
2017/18:157 Uttalande av Sveriges ambassadör på Island
av *Lars Beckman* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:158 Bättre rutiner för att möta internationella småföretagare

av *Betty Malmberg* (M)

till närings- och innovationsminister Mikael Damberg (S)

2017/18:159 Fryst bilateralt bistånd till Kambodja

av *Birgitta Ohlsson* (L)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

2017/18:160 Åtgärder mot benskörhet

av *Saila Quicklund* (M)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:161 Rättvisare studeranderabatt

av *Betty Malmberg* (M)

till statsrådet Helene Hellmark Knutsson (S)

Prot. 2017/18:24

26 oktober

§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 25 oktober

2017/18:98 Behovet av fler ledarhundar

av *Larry Söder* (KD)

till statsrådet Åsa Regnér (S)

2017/18:101 Åldersgräns för avgiftsfri cellprovtagning

av *Katarina Brännström* (M)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:99 Egenproducerad el vid strömavbrott

av *Mikael Dahlqvist* (S)

till statsrådet Ibrahim Baylan (S)

2017/18:102 Cancerpreventiv kost

av *Markus Wiechel* (SD)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:103 Cannabispreparat för cancersjuka

av *Markus Wiechel* (SD)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:104 Utskrivning av antidepressiva mediciner och tunga preparat

av *Markus Wiechel* (SD)

till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:108 Påverkansförsök genom artificiellt ljud

av *Beatrice Ask* (M)

till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2017/18:105 Rättssäkerheten i asylärenden

av *Fredrik Malm* (L)

till statsrådet Heléne Fritzon (S)

2017/18:109 Möjligheterna att nå Miljömålsberedningens mål

av *Maria Malmer Stenergard* (M)

till statsrådet Isabella Lövin (MP)

2017/18:113 Sveriges ambassadör på Island
av *Karin Enström* (M)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:116 Uttalanden från Sveriges ambassadör på Island
av *Kerstin Lundgren* (C)
till utrikesminister Margot Wallström (S)

2017/18:112 Samarbete mellan polis och militär
av *Mikael Cederbratt* (M)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:115 Specialpedagogiskt stöd till folkhögskolor
av *Håkan Bergman* (S)
till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2017/18:117 It-säkerheten på Ekobrottsmyndigheten
av *Mikael Oscarsson* (KD)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:119 Ökade kunskaper kring psykisk ohälsa i skolan
av *Anna Wallentheim* (S)
till utbildningsminister Gustav Fridolin (MP)

2017/18:124 Åtgärder mot fallolyckor
av *Saila Quicklund* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:123 Utvärdering av statens idrottspolitiska mål
av *Saila Quicklund* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:121 Hot och hat inom idrottsrörelsen
av *Saila Quicklund* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:125 Åtgärder mot hot och hat inom idrottsrörelsen
av *Saila Quicklund* (M)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

2017/18:127 Växande vårdköer
av *Camilla Waltersson Grönvall* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:128 Redskap för att korta vårdköerna
av *Camilla Waltersson Grönvall* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:122 BUP-åtgärder och vårdgarantin
av *Saila Quicklund* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:130 Väntetider inom barn- och ungdomspsykiatri
av *Camilla Waltersson Grönvall* (M)
till socialminister Annika Strandhäll (S)

2017/18:129 Självmordsförsök av unga på statliga ungdomshem
av *Camilla Waltersson Grönvall* (M)
till statsrådet Åsa Regnér (S)

2017/18:131 Hot mot poliser
av *Beatrice Ask* (M)
till justitie- och inrikesminister Morgan Johansson (S)

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.15.

Prot. 2017/18:24
26 oktober

Sammanträdet leddes
av andre vice talmannen från dess början till ajourneringen kl. 12.01 och
av tredje vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

ANNALENA HANELL

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Ärende för hänvisning till utskott	1
§ 2 Redovisning av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2016	1
Finansutskottets betänkande 2017/18:FiU6	1
(Beslut fattades under § 4.)	1
§ 3 Regelförenkling för sjöfarten	1
Trafikutskottets betänkande 2017/18:TU3	1
(Beslut fattades under § 4.)	1
§ 4 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde.....	1
FiU6 Redovisning av AP-fondernas verksamhet t.o.m. 2016.....	1
TU3 Regelförenkling för sjöfarten	1
Ajournering.....	2
Återupptaget sammanträde.....	2
§ 5 Frågestund	2
Anf. 1 TREDJE VICE TALMANNEN.....	2
<i>Flygskatten</i>	<i>2</i>
Anf. 2 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	2
Anf. 3 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	2
Anf. 4 JESSICA ROSENCRANTZ (M)	3
Anf. 5 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	3
<i>Utsatta kvinnors möjlighet att beviljas kontaktförbud.....</i>	<i>3</i>
Anf. 6 ADAM MARTTINEN (SD)	3
Anf. 7 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 8 ADAM MARTTINEN (SD)	4
Anf. 9 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	4
<i>Tillämpningen av LSS.....</i>	<i>4</i>
Anf. 10 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L).....	4
Anf. 11 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	5
Anf. 12 EMMA CARLSSON LÖFDAHL (L).....	5
Anf. 13 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	5
<i>Meråkerbanan</i>	<i>5</i>
Anf. 14 PER ÅSLING (C)	5
Anf. 15 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	5
Anf. 16 PER ÅSLING (C)	6
Anf. 17 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S).....	6
<i>Skyddet för kvinnor som utsätts för sexuella trakasserier</i>	<i>6</i>
Anf. 18 GUSTAF LANTZ (S)	6
Anf. 19 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	6
Anf. 20 GUSTAF LANTZ (S)	7
Anf. 21 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
<i>Anmälningsbenägenheten vid sexuella trakasserier.....</i>	<i>7</i>
Anf. 22 CAROLINE SZYBER (KD).....	7
Anf. 23 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	8

Anf. 24 CAROLINE SZYBER (KD)	8
Anf. 25 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	8
<i>Ett samhällsuppdrag till SJ</i>	8
Anf. 26 NICLAS MALMBERG (MP)	8
Anf. 27 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S)	9
Anf. 28 NICLAS MALMBERG (MP)	9
Anf. 29 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S)	9
<i>Initiativ med anledning av metoo-kampanjen</i>	9
Anf. 30 ANNICKA ENGBLOM (M)	9
Anf. 31 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	9
Anf. 32 ANNICKA ENGBLOM (M)	10
Anf. 33 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	10
<i>Kurdernas situation och Sveriges stöd till Iraks regering</i>	10
Anf. 34 MARKUS WIECHEL (SD)	10
Anf. 35 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	11
Anf. 36 MARKUS WIECHEL (SD)	11
Anf. 37 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	11
<i>Åtgärder mot handel med svarta hyreskontrakt</i>	11
Anf. 38 INGELA NYLUND WATZ (S)	11
Anf. 39 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	12
Anf. 40 INGELA NYLUND WATZ (S)	12
Anf. 41 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	12
<i>Tågens bristande punktlighet</i>	12
Anf. 42 ANDERS ÅKESSON (C)	12
Anf. 43 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S)	13
Anf. 44 ANDERS ÅKESSON (C)	13
Anf. 45 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S)	13
<i>Handläggningstiderna för vapenlicenser</i>	13
Anf. 46 JOHN WIDEGREN (M)	13
Anf. 47 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	14
Anf. 48 JOHN WIDEGREN (M)	14
Anf. 49 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	14
<i>Ändring av lagen om assistansersättning</i>	14
Anf. 50 EMMA HENRIKSSON (KD)	14
Anf. 51 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	15
Anf. 52 EMMA HENRIKSSON (KD)	15
Anf. 53 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	15
<i>Reglering av elnätspriserna</i>	16
Anf. 54 PATRIK ENGSTRÖM (S)	16
Anf. 55 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	16
Anf. 56 PATRIK ENGSTRÖM (S)	16
Anf. 57 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	16
<i>Barns och ungdomars psykiska ohälsa</i>	16
Anf. 58 JENNY PETERSSON (M)	16
Anf. 59 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	17
Anf. 60 JENNY PETERSSON (M)	17
Anf. 61 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	17
<i>Vård av barn och ungdomar med psykisk ohälsa</i>	18
Anf. 62 YASMINE LARSSON (S)	18

Anf. 63 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	18
Anf. 64 YASMINE LARSSON (S)	18
Anf. 65 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	18
<i>Östlig förbindelse och infrastrukturen i Stockholm</i>	19
Anf. 66 NIKLAS WYKMAN (M)	19
Anf. 67 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S)	19
Anf. 68 NIKLAS WYKMAN (M)	19
Anf. 69 Statsrådet TOMAS ENEROTH (S)	19
<i>Åtgärder för att bryta segregeringen i skolan</i>	20
Anf. 70 ROZA GÜCLÜ HEDIN (S)	20
Anf. 71 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	20
Anf. 72 ROZA GÜCLÜ HEDIN (S)	20
Anf. 73 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	21
<i>Regeringens jämställdhetsmål och vinstförbud för välfärdsföretag</i>	21
Anf. 74 HELENA BOUVENG (M)	21
Anf. 75 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	21
Anf. 76 HELENA BOUVENG (M)	22
Anf. 77 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	22
<i>Reglerna för kameraövervakning</i>	22
Anf. 78 PÅL JONSON (M)	22
Anf. 79 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	22
Anf. 80 PÅL JONSON (M)	23
Anf. 81 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	23
<i>Mäns attityd till sexuella övergrepp och sexköp</i>	23
Anf. 82 SULTAN KAYHAN (S)	23
Anf. 83 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	24
Anf. 84 SULTAN KAYHAN (S)	24
Anf. 85 Statsrådet ÅSA REGNÉR (S)	24
<i>Brott mot näringsidkare</i>	24
Anf. 86 ANDERS HANSSON (M)	24
Anf. 87 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	25
Anf. 88 ANDERS HANSSON (M)	25
Anf. 89 Justitie- och inrikesminister MORGAN JOHANSSON (S)	25
<i>Information till företagen om hanteringen av elavbrott</i>	26
Anf. 90 LARS BECKMAN (M)	26
Anf. 91 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	26
Anf. 92 LARS BECKMAN (M)	26
Anf. 93 Statsrådet IBRAHIM BAYLAN (S)	26
§ 6 Bordläggning	27
§ 7 Anmälan om interpellationer	27
§ 8 Anmälan om frågor för skriftliga svar	28
§ 9 Anmälan om skriftliga svar på frågor	29
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.15.	31